

Ayşe Gülten KIRICI

SEK SEK OYUNU

Orta yaşlı adam, arnavut kaldırım taşı döşeli yokuş yukarı uzayan yola bakarak:

“Daha çok yolum var, ha gayret diye söylendi içinden koltuk değneklerine tutunarak.

Yokuşun ucunda iki karaltı görmüştü sanki belli belirsiz. Umutlandı, gayrete geldi tek ayağıyla. Bizim kaşık düşmanı herhalde diye düşündü. Her akşam üzeri olduğu gibi, küçük kızıyla kendisini bekliyorlardı yine. ”Böyle mi olmalıydı, ben bu hallere düşecek adam mıydım!” diye kızdı kendine. Ya evdeki anası. O da meraklı gözlerle bekliyordu şimdi kendisini. Olmamıştı, bu akşam eve gelirken yanına eşlik edecek birini bulamamıştı. “Ne de olsa herkesin kendine göre işi var, seninle mi uğraşacaklardı Adem Bey!” dedi kendi kendine.

Yorulmuştu. “Şu evin önündeki alçak yapıya oturayım biraz” diyerek, büyük kayalardan koparılmış taşlarla örülmüş olan duvarın yanına doğru gitti. Kendini dengelemeye çalışarak, koltuk değneklerini iki elleriyle önünde birleştirerek tuttu. Ve koltuk değneklerinden aldığı güçle, arkasını duvara yaslayıp kendini duvar taşlarının üstüne bıraktı. Derin bir soluk alarak başını kaldırıp etrafına baktı. Akşamın alacakaranlığı, görünen dağların ardından şehre çökmek üzereydi. Aralık ayının soğukluğuyla esen rüzgar, yüzünü yakıyordu.

Küçük bir Anadolu kasabasıydı burası. Çam ağaçlarının çokluğu nedeniyle yeşilliğin hakim olduğu bu küçük ama şirin, iki bin nüfuslu kasabada, genellikle herkes birbirini tanırdı. Komşuluk ilişkileri üst düzeydeydi. Mahallede kimin bir sıkıntısı varsa, bütün mahalle sıkıntıyı gidermek için canla başla çalışırdı. Birbirlerinin çocuklarına sahip çıkarak koruyup gözetirlerdi. Zengin fakir ayrımı yoktu. Gücü olan diğerine yardım ederdi. Ama iş sağlık konusuna gelince; kimsenin yapabileceği bir şey kalmıyordu. Kendisi için de yapılabilecek tüm yardımlar yapılmış, ama bacağına kesilmesini önleyememişlerdi.

Daha dün gibiydi yaşadıkları. Kendisi ayak parmağında oluşan morluğu önemsememişti önce. Sigara da içiyordu, üstelik hala bırakamamıştı bu mereti. Cebinden sigara paketini çıkardı. İçinden bir tane sigara ayırarak, paketi iç cebine koydu. Çakmakla ateşleyip bir nefes çekti dumanı havaya savurarak. Kederlendi gözleri derinlere daldı.

Morluk parmaktan ayağa doğru ilerleyince İstanbul’a, Haydarpaşa Numüne Hastanesi’nde çalışan yeğeni Mediha’nın yanına gitmeye karar verdi. Mediha, “Buraya gelin, doktorlara bir gösterelim”, demişti. Randevuyu ayarlayınca da İstanbul’a çağırılmıştı.

Adem Bey İstanbul’a vardığında Yeğeni Mediha karşıladı onu. Önce doktora gösterdiler. Gerekli tüm tahliller, filmler çekildi. Tüm bunlar yapılırken hastanede kaldı işi çabuk olsun diye. Doktorlar belli bir teşhis koyamadılar. Yorgunluktandır fazla ayakta kalma dediler. Gerisin geriye döndü Adem Bey. Evdekilere “bir şeyim yokmuş” dedi. Ve işine devam etti. Aslında kendisi terziydi. Eşi de kendisi gibi dikiş biliyordu. Biz iki terzi gül gibi geçiniriz, bir de dükkan açarız hayalleriyle evlendiler. Evlendiklerinde gencecik yirmi beş yaşında karayağız, yakışıklı bir delikanlıydı. Ah şu fakirlik. Bir tek ellerinde o vardı. Adem Bey, babasını daha altı yaşındayken kaybetmişti. Anasıyla geçinip gidiyorlardı. Eşi Fatma Hanım da, “huzurum olsun da varsın fakir olsunlar” diyerek evlenmeyi kabul etmişti yirmi üç yaşında.

Önce kasabanın yakınındaki Akyazı Belde'sine yerleştiler. Sonra başka bir yere. Olmadı yapamadılar. Tutunamadılar. Anası kasabadaydı, akılları onda. İki yıl sonra kasabaya geri döndüler. Adem Bey, kasabada bir dükkanda terzilik yapacaktı. Eşi de evde dikiş dikerek yardımcı olcaktı aile bütçesine. Beyaz iş, nakış işleme, biçki-dikiş artık ne bulursa. Elinden çok güzel iş çıkıyordu. "Terzinin kötüsü, yüzünü ağartan ütüsü", derdi Fatma Kadın. Bu arada bir çocukları olacağını öğrendiler. Varsın olsun, gelen kısmetiyle gelirdi. Lakin kendisi çok fazla iş çıkaramıyordu. Ayağı yüzünden dikiş makinesini kullanmakta zorlanıyordu. Bir müddet böyle devam etti. Artık bir çocukları vardı. İki gözlü ahşap bir evde hayatlarını sürdürüyorlardı. Odalardan birinde anası kalıyordu. Diğerinde kendileri. Alt katta bulunan hayvan damını, Fatma Kadın'ın da gayretli çalışmasıyla bir odaya döndürdüler. Artık bir de mutfakları olmuştu.

Bir süre daha terzilik işini yürütmeye çalıştı Adem Bey. Fakat ne mümkün. Baktılar olmuyor, en iyisi bir devlet dairesinde hizmetli olarak çalışmasının kendisi için daha kolay olacağını düşündüler. Herkese karşı güler yüzlü olan, kimsenin kalbini kırmayan, çocukları çok seven bu iyi yürekli adamın çok seveni vardı. Yardımsever tanıdıkların aracılığıyla, hizmetli olarak veterinerlik dairesinde işe başladı.

Bir kız çocukları daha olmuştu. Aradan geçen beş yılın sonunda ayak parmağındaki morluk, ayağından bacağına doğru ilerlemeye başlamıştı. Ankara'da çalışan, memleketli bir profesör doktor buldular. Hacettepe Hastanesi'nde yine gerekli kontrol ve tahliller yapıldı. Sonuç hiç te iç açıcı değildi. Bir damar hastalığı olan burger hastalığı vücuduna hızla yayılmaya devam ediyordu. Önlemek için "ayağını keseceğiz" dediler. Adem Bey, o günleri düşündükçe kederleniyordu. Sapasağlam yürüyerek geldiği Ankara'dan, yarım bir insan olarak mı dönecekti! Çaresiz kabul etti.

Ameliyattan çıkıp kendine geldiğinde, kıpırdanıp ayaklarını oynatmak istedi. Bir tuhaflık vardı sanki. Sağ bacağına diz altı olan kısmını hissetmiyordu. Yanına gelen doktor "Hastalık ilerlemiş Adem Bey, diz altından kesmek zorunda kaldık" dedi. Dünyalar başına yıkılmıştı gerçekte yüzyüze kalınca. Artık birçok şeyi yapamayacaktı. Hayatı hep sek sek oyunu oynamakla geçecekti bundan sonra. Bir bacağı olmayan biri neler yapamazdı. Düşündü. Hızlı yürüyemezdi. Çocuklarının ellerinden tutup gezemezdi. Onları bacalarının üstünde hoplatamazdı. Büyük tuvaletini yapmak için çömelemezdi. Yere düştüğünde nasıl kalkacaktı! Hep yarım insan olarak gösterilecekti. Çocukları açısından da kötü olacaktı. Diğer çocuklar babalarının elini tutarak yaptıkları bayram ziyaretlerinde, kendisi çocuklarının omuzuna yaslanacaktı. Derin bir iç çekti. Keşke bu bir rüya olsaydı. Keşke gözlerini kapayıp uyandığında bacağına yerinde bulsaydı. Ve keşke zamanı geriye sardırıp çocuklarının elinden tutarak doyasıya gezdirebilseydi kahkahalar atarak. Keşke, keşke, keşke.....Keşkeler sıralanıyordu beyninde.

Üç hafta kaldı Hacettepe Hastanesi'nde. Adem Bey için zorlu bir süreçti. Üstelik ailesinin de haberi yoktu. Kendisi bile alışmamıştı ki bu duruma. Bir çift koltuk değneği, ayağı olmuştu şimdi. Bundan sonra hayatı boyunca, koltuk değneklerine mahkum olarak yaşamaya devam edecekti.

Eve getirildiğinde Fatma Hanım ve çocuklarının şaşkın bakışlarını unutamıyordu. Fatma Hanım, "Derdi veren dermanını da verir, üzülme bey", demişti. Sonra da , "Bak Salim Bey'in de ayağı yok, hem o tahta bacağıyla daha hızlı yürüyor, sen de yapabilirsin! Diyerek teselli etmişti kocasını.

Babasının geldiğini duyan küçük kız sevinçle odaya girip babasının boynuna sarıldı. Sarılmasıyla birlikte de dengesini kaybeden Adem Bey'le birlikte, sedirden yere yuvarlandı. Küçük kız şaşırmiş ve aynı zamanda üzülmüştü. Onun eve gelmesine yardım eden Mehmet Bey ve oğlu

İlyas, Adem Bey’i düştüğü yerden zorlukla kaldırabildiler. Yeniden sedire oturtular. Küçük kız, bir kenarda mahzun duran ablasının yanına gitti. Elinden tuttu güç almak istercesine. Bunun daha başlangıç olduğunu düşünen Fatma Hanım ve odada bulunanların gözleri sulanmıştı.

Akşam ezanı çoktan okunmuştu. Karanlığın çoğalıp evlerin pencerelerinden ışık hareleri dışarıya süzölmeye başlayınca, Adem Bey: _Bu kadar dinlenmek yeter, diyerek yanına bıraktığı koltuk değmeklerini, oturduğu yerden ellerinin arasına aldı. Aldı almasına da nasıl kaldıracaktı bu koca vücudunu. Bu saatte herkes evinde yemek sofrasına kurulmuştu bile. Sağına soluna bakındı. Aşağıdan, yukarıya kendisine doğru gelen bir karaltı gördü. Umutlandı birden. Karaltı gittikçe yaklaştı. Adem Bey’i görünce:

_Selamün aleyküm komşu, diyen Yusuf Bey’i gördü. Selamına karşılık vererek: _ Ben de kalkıyordum yorulmuşum da, azıcık dinleneyim diyen Adem Bey, Yusuf Bey’in yardımıyla ayağa kalktı.

_Sağ ol komşum, Allah senden razı olsun, dedi.

Yusuf Bey:

_Haydi kal sağlıcakla, diyerek hızlı adımlarla yoluna devam etti.

Adem Bey, koltuk değnekleri ve tek bacağıyla seke seke yokuşu tırmanmaya başladı yeniden. Bu sek sek oyununa alışmamıştı bir türlü. Çabuk yoruluyordu. Ama kızına söz vermişti. Bir gün onunla oynayacaklardı sek sek oyununu.

Yokuşun sonunda bulunan eşiyile kızını uzaktan kendisini görmüş ve koşar adım yanına gelmişlerdi. Adem Bey, koltuk değneğinin birini kızına verdi. Boş kalan kolunu eşine yaslayarak, onun da yardımıyla hızlanarak eve doğru gittiler. Evlerinden içeriye adımını atan Adem Bey’in eşi, onun ahşap ve eskimiş tahta merdivenlerden odaya çıkmasına yardım etti. Odadaki sedire kendini bir külçe gibi bırakan Adem Bey, eşinin yardımıyla üzerindekiyi değıştirdi. Oturakla ihtiyacını giderdi. Bu sırada kızını, babaannesinin odasında idi. Birlikte babasının hazır olmasını bekliyordu. Leğeni önüne getiren eşi kızına seslenerek: “Haydi kızım babana yardım et”, diye onu içeriye çağırdı. Kızının ibrikten döktüğü suyla Adem Bey, sabunla elini yüzünü bir güzel yıkadı.

Ocakta yanan odunların çıkardığı ses, Fatma Hanım’ın yer sofrasına koyduğu, kaşık çatal seslerine karışıyordu. Odayı mis gibi tarhana kokusu sarmıştı. Fatma Hanım, kurduğu sofrayı Adem Bey’in oturduğu sedire doğru yaklaştırdı. Ocakta pişen tenceredeki tarhana çorbasını, derince olan bakır çorba sahanına boşalttı. Herkes sofraya oturmuş, dumanı tüten tarhana çorbasını kaşıklamaya başlamıştı. Adem Bey, içinin ısındığını hissetti. “Ellerine sağlık, çok güzel olmuş Fatma Kadın” dedi. Sen olmasan halim nice olurdu.

Yemekten sonra bulaşıkları da yıkayan Fatma Hanım, eşinin yanına sedire oturdu. Küçük kız, kulağını rafta bulunan antika radyoya vermiş, arkası yarın programını dinliyordu. Fatma Hanım, “Günün nasıl geçti bakalım bey!” diye sordu. Adem Bey ellerini iki yana açıp:

_Nasıl olsun işte, halimi görüyorsun! Bu böyle daha ne kadar devam eder bilmiyorum, dedi. Gözleri derinlere dalmıştı.

Adem Bey eşinin " Kızılay sana bacak verecekmiş", sözleriyle kendine geldi. Evet hastanede ölçüyü almışlardı, sağ olsun doktor çok yardımcı oldu", dedi.

Ertesi gün takma bacağı getirdiler. Sahici bacak gibiydi. Hiç farkı yoktu. Yandan demirleri ve üstten kayışıyla bacağın üst kısmına bağlanıyordu. Nar rengindeydi. Adem Bey bacağı taktı. Tahta bacaklı olan Salim Bey'in bacağından çok üstün bir bacaaktı. O yürüyorsa kendisi daha iyi yürürdü. Artık bacağı varsa, koltuk değnekleri olmadan yürüyebilir miydi acaba? Kimbilir belki zamanla o da olurdu. Bacağı taktılar. Ayağa kalkmaya çalıştı. Koltuk değneklerini aldı. Belki canlı değildi ama iki bacağıyla dengeyi sağlayacak düzeydeydi. Ayağı bile vardı takma bacağın. Tek çorap giyemeyecekti artık. Değiştirmese bile, çorabının biri kokmasa da "çoraplarımı getir" hanım diyecekti. Sevindi bir bacağa sahip olduğu için.

Adem Bey bu halde yerleri süpüremez, paspaslayıp toz alamazdı. Evrakların imzaya götürülmesi işini de yapamazdı. Çünkü, ilçe kaymakamlığının binasına merdivenlerle çıkılıyordu. Koltuk değnekleri olduğu için, evrakları da tutamazdı. Sonunda birikmiş parası eline verilerek, işten çıkarıldı. Ama büsbütün mağdur etmediler. Kendi boşalan yerine, eşi Fatma Hanım'ı aldılar işe. Artık her sabah Fatma Hanım işe gitmek için evden çıkıyordu. Adem Bey ise can sıkıntısını dağıtmak için, koltuk değnekleri ve yeni takma bacağıyla çarşıya iniyordu güçlükle. Kasaba, dağların tepesine kurulu evlerden oluşmuştu. Bu yüzden sokaklar arnavut kadırımıyla kaplıydı. Evden çarşıya, ancak bir saatte inebiliyordu. Dönüşte elleri bomboş, ya da fırından aldığı ekmek poşetini koltuk değneklerine bağlayarak, eve yalnızca ekmek getirebiliyordu.

Zaman Adem Bey için, hiç te kolay olmayan bir biçimde ilerliyordu. Hanımı için de öyle. Kadıncağız işten eve gelince de yemek, bulaşık ve ev temizliği işleriyle uğraşıyordu. Çocukların ödevleri de onun üzerindeydi. Yine de hiç şikayetçi olmuyordu.

Aradan üç yıl geçmişti. Çocuklar büyürken Adem Bey'in hastalığı da durmak bilmedi. Bacağın kesilmesi kafi gelmedi. Hareketleri yavaşladı. Güçsüzleşti. Kendini taşıyamaz duruma geldi. Yattı ve bir daha ayağa kalkamadı. Takma bacağına kullanıp sokağa çıkamadı. Hep ayağa kalkıp küçük kızıyla oynayacağı sek sek oyununu düşledi. Ailesinin evde olmadığı zamanlar, kapılarının önündeki sokak lambasıyla konuştu, dertleşti. Yine de isyan etmedi. Bir sabah iniltilerinin arasında sayıkladığı " yarın, yarın oynayacağız sek sek oyunu" sözlerinden kimse bir şey anlamadı.

Küçük kız okuldan eve geldiğinde, babasını sorguladı annesine. Takma bacağına takıp gezmeye mi çıkmıştı acaba? İyileşmiş miydi! Fatma Kadın sustu. Sonra, küçük kız odanın köşesinde duran, nar renkli ve çorap geçirilmiş takma bacağa baktı.

"Baba, hani seninle sek sek oyunu oynayacaktık!"

01.03.2013

Ayşe Gülten KIRICI

Ayşe Gülten KIRICI

Eğitimci yazar Ayşe Gülten Kırıcı, 1957 yılı Bolu Göynük doğumludur. İlk ve orta okulu Göynük'te tamamlayan yazar, Kütahya Kız İlk Öğretmen Okulu'nu 1976 yılında bitirmiştir. İlk görev yeri, Bolu ili Göynük ilçesi sınırları içinde, çeşitli köy okullarında dört yıl sınıf öğretmeni olarak görev yaptıktan sonra 1980 yılında eş durumu nedeniyle İstanbul iline atanmıştır.

Otuz dört yıl Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak, yurdumuzun çeşitli okullarında görev yapan yazarımız, hayatının bundan sonraki kısmında, okurlarından aldığı büyük destekle, yazım hayatına devam etmeyi düşünmektedir.

İlk eseri "Anam" isimli öyküsü Bağcılar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Dergisi'nde"yayınlanmıştır. Çevresi onu, sevgi dolu ve ılımlı yaklaşımıyla tanır. Okullardaki çalışmalarında sosyal çalışmalarıyla ön planda olmuştur.

Evli ve iki kız çocuğu annesi olan yazar, başarıyı, sabırlı ve azimli tutumuyla yakaladığını düşünmektedir.

Yayınlanmış eserleri:

Etrafına Bak (Çocuk şiirleri 2004)

İz Bırakan Öğrencilerim (anı 2010)

Telefonumdaki Kaybolan İsimler (anı 2010)

Büyüyen Öğrencilerimle Büyük Buluşma (anı 2012)

Kar Taneleri (Çocuk romanı 2013)